PUBLIC

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

Bryssel den 15 november 2010 (25.11)
(OR. en)

16156/10

LIMITE

DROIPEN 130
MIGR 115
CODEC 1248

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Coreper
Föreg. dok. nr:	157575/10 DROIPEN 117 MIGR 110 CODEC 1142
Ärende:	Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om förebyggande och bekämpande av människohandel samt skydd av offer och om upphävande av rambeslut 2002/629/RIF – Slutlig utformning av utkastet i syfte att nå en överenskommelse vid första behandlingen

Further to the submission by the Commission of the above proposal in March 2010 and the general approach of the Council reached at the Council (JHA) on 4 June 2010, the LIBE/FEMM Committees of the European Parliament adopted draft amendments to this initiative during an orientation vote held on 2 September 2010.

Subsequently, the Presidency, acting on behalf of the Council, entered into negotiations with representatives of the European Parliament and of the Commission with a view to reaching an agreement on the text in first reading.

Three trilogues took place on 14 September, 5 October and 27 October respectively. Each trilogue was prepared at Council level by the Working Party on Substantive Criminal Law (DROIPEN) on the basis of a table submitted by the Presidency comparing the positions of the institutions and submitting compromise proposals.

A fourth trilogue took place on 11 November. The position of the Council was prepared by JHA Counsellors and discussed in Coreper on 3 November 2010.

The Presidency submits in Annex a consolidated version of the text. Parts which are underlined indicate the changes compared to the Council general approach of 4 June 2010. **Parts which are underlined and in bold** indicate recent changes brought to the text.

The text contained in Annex is submitted to Coreper as a package for a final compromise with the European Parliament, bearing in mind that the vote on this file in the LIBE/FEMM committee is scheduled for 29-30 November 2010.

The Presidency is of the opinion that an agreement in first reading is possible and should be based on two elements.

1. Maintaining the Council position on major issues of substantive criminal law

As discussed previously in Coreper, the European Parliament insisted strongly from the start on four issues which were of fundamental importance for it:

- **The level of penalties** (Article 4): the Parliament insists on levels of 6 and 12 years whereas the Council cannot accept levels above 5 and 10 years;
- **The extraterritorial jurisdiction** (Article 9): the European Parliament insists on establishing jurisdiction for offences committed by an habitual resident, whereas Coreper clearly indicated that such extension is not acceptable and that there is no margin of manoeuvre;
- **The criminalisation of the users of services of trafficking in human beings** (Article 15(4)) which is requested by the Parliament but which most delegations strongly oppose;
- **The Anti-Trafficking Coordinator.**

These issues were crucial because they are related to fundamental principles of criminal law or raised institutional issues. Discussions in Council demonstrated that the first three issues were the primary source of concerns of delegations with regard to negotiations with the Parliament, including for future instruments in this sector. Following the mandate given to it by the Council's bodies, the Presidency has therefore firmly maintained the position of the Council on these first three points which soon made the negotiation very difficult.

At the last trilogue which took place on 11 November 2010, the Parliament made it very clear that an agreement on this instrument without any flexibility from the Council on these issues seemed difficult to achieve. However, the Parliament remained open to trying to find an adequate balance in the context of a package.

2. Finding a compromise on the Anti-Trafficking Coordinator

In the Stockholm Programme, the European Council invited "*the Council to consider establishing an EU Anti-Trafficking Coordinator (ATC) and, if it so decides, to determine the modalities therefore in such a way that all competences of the Union can be used in the most optimal way in order to reach a well coordinated and consolidated EU policy against trafficking*". The Commission has already opened a vacancy for a high level post with a five years mandate for an ATC in its DG Home Affairs. The selection procedure will end in a few weeks.

For the European Parliament, the initiative taken by the Commission is not enough to ensure that an ATC is established on a permanent basis. Consequently, the European Parliament insists on creating a legal basis for the ATC through a specific Article in this Directive. The Presidency's attempts to limit references to the ATC to the recitals were rejected.

It is very clear that the only way to reach an agreement on this Directive, in the short or long term, especially without having to change the Council position on the three issues mentioned above, will imply to move in the direction of the Parliament, to some extent, on this key issue of the ATC.

Both the Council and the Commission insisted on the fact that the Directive is directed to Member States and that it is therefore not an appropriate instrument to regulate issues relating to the ATC itself. The Presidency is of the opinion that this position must be maintained and should constitute a red line for the Council.

This being said, the Presidency is also of the opinion that this still leaves some room for manoeuvre for a compromise ensuring sufficient visibility for the ATC in the operative part of the instrument without making this Directive a legal basis for the ATC.

The Presidency suggests to insert an Article 16a which would be drafted along the following lines:

"Article 16a
Coordination of the EU approach on trafficking in human beings

In order to contribute to a coordinated and consolidated approach of the European Union against trafficking in human beings, Member States shall facilitate the tasks of the Anti-Trafficking Coordinator (ATC). In particular Member States shall transmit to the ATC relevant information, including information referred to in Article 16, in order to enable the ATC to report [every two years] [on a regular basis] on the progress made in the fight against trafficking in human beings."

Other changes proposed by the Presidency following the last trilogue are highlighted in the Annex. The Presidency is of the opinion that these are of minor importance compared to the issues detailed above, but insists on the fact that they form part of the package.

The Presidency is of the opinion that the flexibility demonstrated by the European Parliament on the main substantive criminal law issues with a view to reaching a first reading agreement provides an opportunity that should be seized.

In the light of the above, Coreper is invited to accept the compromise package contained in the Annex.

BILAGA

2010/0065 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om förebyggande och bekämpande av människohandel samt skydd av offer och om upphävande av rambeslut 2002/629/RIF

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 82.2 och 83.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[1],

med beaktande av Regionkommitténs yttrande[2],

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

[1] EUT C
[2] EUT C

(1) Människohandel är ett allvarligt brott, som ofta begås inom ramen för organiserad brottslighet, och en grov kränkning av de grundläggande rättigheterna som uttryckligen är förbjuden enligt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. ***(…)*** Att förhindra och bekämpa människohandel är en prioriterad angelägenhet för EU och medlemsstaterna.

(1a) Detta direktiv ingår i en global insats mot människohandel som inbegriper åtgärder med medverkan av tredjeländer så som det förklaras i *Åtgärdsinriktat dokument om förstärkning av EU:s yttre dimension när det gäller åtgärder mot människohandel: Övergripande EU-åtgärder mot människohandel*. I detta sammanhang bör verksamhet bedrivas i länder utanför EU som är ursprungsländer eller länder dit offren för människohandel överförs i syfte att öka medvetenheten, minska sårbarheten, stödja och hjälpa offren för människohandel, bekämpa de bakomliggande orsakerna till människohandel och bistå länder med att utarbeta lämplig lagstiftning mot människohandel.

(1b) I direktivet konstateras det att människohandeln är könsspecifik och att handlen med kvinnor och män ofta har olika syften. ***BiståndS- och stödåtgärderna bör därför också vid behov vara könsspecifika***. "Push- och pullfaktorerna" kan därför variera beroende på den sektor som berörs, som människohandel för sexindustrin eller utnyttjande av arbetskraft inom exempelvis byggbranschen eller jordbrukssektorn eller för slaveriliknande arbete i hemmet.

(2) Europeiska unionen har förbundit sig att förebygga och bekämpa människohandel och att skydda rättigheterna för de personer som faller offer för människohandel. I detta syfte har rådets rambeslut 2002/629/RIF av den 19 juli 2002 om bekämpande av människohandel och EU:s plan för bästa metoder, standarder och förfaranden för att bekämpa och förhindra människohandel (2005/K 311/01) antagits. (…) Vidare ger man i Stockholmsprogrammet, som antagits av Europeiska rådet, en tydlig prioritet åt kampen mot människohandel. Man kan också tänka sig andra åtgärder, exempelvis stöd till framtagandet av gemensamma indikatorer för EU för att identifiera offer för människohandel genom utbyte av bästa praxis mellan samtliga berörda aktörer, framför allt inom offentliga och privata sociala tjänster.

(2a) Medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter bör fortsätta att samarbeta i syfte att skärpa kampen mot människohandel. Det är i detta hänseende av avgörande betydelse med ett nära samarbete över gränserna, vilket innefattar informationsutbyte och utbyte av bästa praxis, samt av en fortsatt öppen dialog mellan medlemsstaternas polisväsen, rättsliga myndigheter och finansmyndigheter. Samordningen av utredningar och lagföring av fall av människohandel bör underlättas genom ett förstärkt samarbete med Europol och Eurojust och inrättandet av gemensamma utredningsgrupper samt genom genomförandet av rådets rambeslut 2009/948/RIF om förebyggande och lösning av tvister om utövande av jurisdiktion i straffrättsliga förfaranden.

(2b) Medlemsstaterna bör uppmuntra det civila samhällets organisationer, däribland erkända och aktiva icke-statliga organisationer som arbetar med de personer som faller offer för människohandel, och nära samarbeta med dessa organisationer, särskilt när det gäller initiativ till politiska beslut, informationskampanjer och kampanjer för att öka medvetenheten, forsknings- och utbildningsprogram och fortbildning samt när det gäller att följa upp och utvärdera effekterna av åtgärderna mot människohandel.

(3) I detta direktiv antas en integreras, holistisk och människorättslig modell för kampen mot människohandel och man bör vid dess genomförande beakta rådets direktiv 2004/81/EG av den 29 april 2004 om uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som har fallit offer för människohandel eller som har fått hjälp till olaglig invandring och vilka samarbetar med de behöriga myndigheterna och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/52/EG av den 18 juni 2009 om minimistandarder för sanktioner och åtgärder mot arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt. Skärpt förebyggande, lagföring och bättre skydd av offrens rättigheter är de viktigaste målen för detta direktiv. Genom detta direktiv införs även en kontextuell förståelse av de olika formerna av människohandel, och direktivet syftar till att bekämpa var och en av dessa former med de mest effektiva åtgärderna.

(3a) Barn är mer utsatta och löper därför större risk att bli offer för människohandel. Vid tillämpningen av detta direktiv måste barnets bästa komma i främsta rummet, i enlighet med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och FN:s konvention om barnets rättigheter

(4) Tilläggsprotokollet om förebyggande, bekämpande och bestraffande av handel med människor, särskilt kvinnor och barn, till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet från 2000 och Europarådets konvention om åtgärder mot människohandel från 2005 är avgörande steg för att stärka det internationella samarbetet i kampen mot människohandel. Det bör noters att Europarådets konvention innehåller en utvärderingsmekanism, som består av expertgruppen för åtgärder mot människohandel och partskommittén. ***(…) För att undvika dubbelarbete bör man uppmuntra till samordning mellan de internationella organisationer som är behöriga när det gäller åtgärder mot människohandel.***

(4a) Detta direktiv inverkar inte på principen om "non-refoulement", i överensstämmelse med konventionen angående flyktingars rättsliga ställning av den 28 juli 1951 (Genèvekonventionen) ***samt i enlighet med artiklarna 4 och 19.2 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.***

(5) För att bemöta den senaste utvecklingen inom människohandel införs i detta direktiv ett vidare begrepp för vad som bör anses utgöra människohandel än det som används i rambeslut 2002/629/RIF och det omfattar därför ytterligare former av utnyttjande. Vid tillämpningen av detta direktiv bör påtvingat tiggeri betraktas som en form av tvångsarbete eller tvångstjänst enligt definitionen i ILO:s konvention nr 29 angående tvångs- eller obligatoriskt arbete av den 29 juni 1930. Utnyttjande av tiggeri, inbegripet utnyttjande för tiggeri av en person ***i beroendeställning*** som fallit offer för människohandel ***(…)***, faller därför endast inom tillämpningsområdet för definitionen av människohandel om alla inslag i tvångsarbete eller tvångstjänster föreligger. Med beaktande av tillämplig rättspraxis bör giltigheten av ett eventuellt samtycke till att utföra en sådan tjänst bedömas i varje enskilt fall. När ett barn är inblandat bör dock ett eventuellt samtycke aldrig betraktas som giltigt. Termen "utnyttjande av brottslig verksamhet" bör förstås som utnyttjande av en person för att begå brott, bland annat fickstölder, snatterier, ***olaglig*** narkotika***handel*** och annan liknande verksamhet som är föremål för påföljder och som medför ekonomisk vinning. Definitionen omfattar också människohandel i syfte att avlägsna organ, vilket utgör en allvarlig kränkning av den mänskliga värdigheten och den fysiska integriteten, samt andra handlingar ***(…)***, som till exempel illegal adoption eller tvångsäktenskap, i den mån dessa uppfyller brottsrekvisiten för människohandel.

(6) Påföljdsnivåerna i detta direktiv återspeglar den växande oron bland medlemsstaterna över utvecklingen av fenomenet människohandel. Av detta skäl utgår detta direktiv från rådets slutsatser av den 24–25 april 2002 om den metod som ska tillämpas vid tillnärmning av påföljder, nivåerna 3 och 4. Om brottet begås under vissa omständigheter, t.ex. mot ett särskilt utsatt offer, bör påföljden vara strängare. Inom ramen för detta direktiv bör särskilt utsatta personer omfatta åtminstone alla barn. Bland andra faktorer som kan beaktas när man bedömer ett offers sårbarhet ingår exempelvis kön, graviditet, hälsotillstånd och funktionshinder. Om brottet är särskilt allvarligt, till exempel om det har inneburit fara för offrets liv, har begåtts med användande av grovt våld som tortyr, narkotikaanvändning/medicinintag under tvång, våldtäkt eller andra allvarliga former av psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld, eller på annat sätt har vållat offret särskilt allvarlig skada, bör detta återspeglas i särskilt stränga påföljder. När det enligt detta direktiv hänvisas till överlämnande, bör denna hänvisning tolkas i överensstämmelse med rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna. ***Man bör vid verkställigheten av domen beakta det begångna brottets svårighetsgrad.***

(6a) Man bör i kampen mot människohandel fullt ut använda sig av befintliga instrument om beslag och förverkande av vinning av brott, som Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet och dess protokoll, Europarådets konventionen från 1990 om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av vinning av brott , rådets rambeslut (2001/500/RIF) av den 26 juni 2001 om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott samt rådets rambeslut (2005/212/RIF) av den 24 februari 2005 om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott. Man bör ***uppmuntra*** till att det beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott som anges i detta direktiv används för att främja bistånd till och skydd för brottsoffer, vilket inbegriper ersättning till brottsoffer samt brottsbekämpande åtgärder mot människohandel över gränserna inom EU.

(7) Offer för människohandel bör i enlighet med de grundläggande principerna i de berörda medlemsstaternas rättssystem skyddas från lagföring eller bestraffning för straffrättsliga handlingar, såsom användning av falska handlingar eller brott som avses i prostitutions- eller invandringslagstiftningen, som offren har tvingats begå som en direkt följd av att de har utsatts för människohandel. Syftet med sådant skydd är att garantera offrens mänskliga rättigheter, undvika ytterligare viktimisering och uppmuntra dem att träda fram som vittnen i straffrättsliga förfaranden mot gärningsmännen. Detta skydd utesluter inte lagföring eller bestraffning för brott som en person uppsåtligen har begått eller deltagit i.

(8) För att utredning och lagföring av brott som rör människohandel ska leda till resultat bör de i princip inte vara beroende av en anmälan eller angivelse av ett offer för att kunna inledas. När det krävs på grund av handlingens (…) art, bör lagföring vara möjlig under en tillräckligt lång tidsperiod efter det att brottsoffret har uppnått myndighetsålder. Längden på den tillräckligt långa tidsperioden för lagföring bör fastställas i enlighet med nationell lag. Personal vid brottsbekämpande myndigheter och åklagare bör ha lämplig utbildning, även med sikte på att förbättra internationell brottsbekämpning och ökat internationellt rättsligt samarbete. De som har ansvaret för att utreda och lagföra sådana brott bör också ha tillgång till de utredningsverktyg som används vid organiserad brottslighet eller andra allvarliga brott, t.ex. avlyssning av kommunikation, dold övervakning, inklusive elektronisk övervakning, övervakning av bankkonton och andra ekonomiska utredningar.

(9) I syfte att säkerställa effektiv lagföring av internationella kriminella grupper som huvudsakligen är verksamma i en medlemsstat och ägnar sig åt människohandel i tredjeländer, bör behörigheten för lagföring av människohandelsbrott fastställas i fall då gärningsmannen är medborgare i medlemsstaten i fråga och brottet begås utanför medlemsstatens territorium. På samma sätt kan behörigheten också fastställas i fall då gärningsmannen har sin hemvist, brottsoffret är medborgare eller har sin hemvist i en medlemsstat eller då brottet begås till förmån för en juridisk person som är etablerad inom en medlemsstats territorium och brottet begås utanför den medlemsstatens territorium.

(10) Medan rådets direktiv 2004/81/EG av den 29 april 2004 om uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som har fallit offer för människohandel eller som har fått hjälp till olaglig invandring och vilka samarbetar med de behöriga myndigheterna behandlar utfärdandet av uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som fallit offer för människohandel och Europaparlamentets och rådet direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier reglerar unionsmedborgares och deras familjemedlemmars utövande av rätten att röra sig fritt och uppehålla sig på medlemsstaternas territorium, inbegripet skyddet mot utvisning, fastställs i det här direktivet särskilda skyddsåtgärder för offer för människohandel. Det här direktivet omfattar följaktligen inte villkoren för deras vistelse på medlemsstaternas territorium.

(11) Offer för människohandel måste ha möjlighet att utöva sina rättigheter effektivt. Därför bör hjälp och stöd finnas tillgängligt för offer före, under och en lämplig tid efter straffrättsliga förfaranden. Medlemsstaterna bör tillhandahålla medel till stöd för bistånd och skydd åt brottsoffer. Den hjälp och det stöd som ges bör åtminstone omfatta ett minsta antal åtgärder som är nödvändiga för att offret ska kunna återhämta sig och undkomma människohandlarna. När dessa åtgärder genomförs i praktiken, bör en individuell bedömning i enlighet med nationella förfaranden genomföras för att beakta den berörda personens omständigheter, kulturella bakgrund och behov. En person bör erhålla hjälp och stöd så snart det finns en rimlig indikation om att han eller hon kan ha blivit utsatt för människohandel, oberoende av om personen är villig att träda fram som vittne. Om offret inte vistas lagligen i medlemsstaten, bör hjälp och stöd ges förbehållslöst åtminstone under betänketiden. Om identifieringsprocessen har avslutats eller betänketiden löpt ut och det visar sig att personen i fråga inte kan betraktas som berättigad till uppehållstillstånd eller i övrigt inte har laglig rätt att vistas i landet eller om offret har lämnat medlemsstatens territorium, är den berörda medlemsstaten inte skyldig att fortsätta med sina hjälp- och stödåtgärder till den personen på grundval av detta direktiv. Vid behov bör hjälpen och stödet fortsätta under en lämplig tid efter de straffrättsliga förfarandena, t.ex. om medicinsk behandling pågår på grund av allvarliga fysiska eller psykiska konsekvenser av brottet eller om offrets säkerhet äventyras på grund av vittnesmålet under de straffrättsliga förfarandena.

(12) I rådets rambeslut av 2001/220/RIF av den 15 mars 2001 om brottsoffrets ställning i straffrättsliga förfaranden fastställs en rad rättigheter för brottsoffer i samband med straffrättsliga förfaranden, bland annat rätten till skydd och ersättning. Offer för människohandel bör dessutom ofördröjligen få tillgång till juridisk rådgivning och, i enlighet med brottsoffrens roll i det berörda rättssystemet, till juridiskt ombud, även när det gäller att söka ersättning för skada. Sådant rättsligt bistånd kan också tillhandahållas av de behöriga myndigheterna för att söka ersättning från staten. Syftet med juridisk rådgivning är att offren ska kunna få information och rådgivning om de olika möjligheter som finns tillgängliga. Den juridiska rådgivningen bör ges av en person med vederbörlig juridisk utbildning utan att denne nödvändigtvis är advokat. Tillgånegen till juridisk rådgivning och, i enlighet med brottsoffrens roll i det berörda rättssystemet, till juridiskt ombud bör vara kostnadsfri åtminstone när offret inte har tillräckliga ekonomiska resurser, på ett sätt som är förenligt med medlemsstaternas interna förfaranden. Eftersom det i synnerhet är osannolikt att barn som fallit offer för människohandel har sådana resurser kommer den juridiska rådgivningen och det juridiska ombudet i praktiken ***(…)*** att vara kostnadsfri för dessa. Dessutom bör offren, på grundval av en individuell riskbedömning som utförs i enlighet med nationella förfaranden, skyddas från repressalier, hotelser och risken för att åter bli föremål för människohandel.

(13) Offer för människohandel som redan utsatts för sådana övergrepp och sådan förnedrande behandling som människohandel ofta är förenad med, till exempel sexuell exploatering, våldtäkt, slaveriliknande förhållanden eller avlägsnande av organ, bör skyddas från sekundär viktimisering och ytterligare trauma under de straffrättsliga förfarandena. Man bör undvika onödiga upprepningar av intervjuer under utredning, lagföring och rättegång genom att exempelvis, vid behov och så tidigt som möjligt inom förfarandet, göra videoinspelningar av intervjuerna. Offer för människohandel bör därför under brottsutredningar och straffrättsliga förfaranden erhålla behandling som är anpassad till deras individuella behov. Vid den individuella behovsbedömningen bör hänsyn tas till omständigheter som ålder, graviditet, hälsotillstånd, funktionshinder och andra personliga förhållanden samt till de fysiska och psykiska konsekvenserna av den brottsliga verksamhet som offret har utsatts för. Om och på vilket sätt behandlingen ska genomföras ska beslutas i varje enskilt fall i enlighet med nationell lagstiftning, regler om juridiskt handlingsutrymme, praxis och riktlinjer.

(13a) Ett brottsoffer bör tillhandahållas hjälp- och stödåtgärder med informerat samtycke. Brottsioffer bör därför informeras om de betydelsefulla delarna i dessa åtgärder och åtgärderna bör inte påtvingas offren. Om ett brottsoffer vägrar att komma i åtnjutande av hjälp- eller stödåtgärder får detta inte medföra ***(…)*** en skyldigheter för den berörda medlemsstatens behöriga myndigheter att erbjuda offret alternativa åtgärder.

(14) Utöver de åtgärder som är tillgängliga för alla offer för människohandel bör medlemsstaterna sörja för att särskilda hjälp-, stöd- och skyddsåtgärder finns tillgängliga för barn som fallit offer för människohandel. Dessa åtgärder bör utformas med tanke på barnets bästa och i överensstämmelse med FN-konventionen om barnets rättigheter. Om det råder osäkerhet om åldern på en person som har utsatts för människohandel och det finns skäl att tro att han eller hon är under 18 år, bör den personen förutsättas vara ett barn och omedelbart erhålla hjälp, stöd och skydd. Hjälp- och stödåtgärder för barn som fallit offer för människohandel bör inriktas på deras fysiska och psykosociala återhämtning och på en varaktig lösning för den berörda personen. Tillgång till utbildning skulle hjälpa barn att återintegreras i samhället. Med hänsyn till att barn som fallit offer för människohandel är särskilt utsatta, bör kompletterande skyddsåtgärder finnas tillgängliga för att skydda dem i samband med förhör som ingår i brottsutredningar och straffrättsliga förfaranden.

(14a) Särskild uppmärksamhet bör ägnas ensamresande barn som fallit offer för människohandel eftersom dessa behöver specifikt bistånd och stöd på grund av sin särskilda utsatthet. Från det att man påträffat ett ensamresande barn som fallit offer för människohandel och till dess att man funnit en varaktig lösning bör medlemsstaterna tillämpa mottagningsåtgärder som svarar mot barnets behov och bör se till att relevanta handläggningsförfaranden tillämpas. Man bör vidta nödvändiga åtgärder för att vid behov se till att det utses en vårdnadshavare och/eller ett ombud för barnet i syfte att slå vakt om barnets bästa. Man bör så snabbt som möjligt fatta beslut om framtiden för varje ensamresande barn som fallit offer för människohandel i syfte att finna hållbara lösningar utifrån en individuell bedömning av vad som är barnets bästa, vilket bör komma i främsta rummet. En varaktig lösning kan vara återsändande till ursprungslandet med återintegrering, integrering i värdlandet, beviljande av internationell status eller av annan status i enlighet med medlemsstaternas lagstiftning.

(14b) När i enlighet med detta direktiv en vårdnadshavare och/eller ett ombud ska utses för ett barn får dessa roller uppbäras av samma person eller av en juridisk person, en institution eller en myndighet.

(15) Alla medlemsstater bör fastställa och/eller stärka sina strategier för att förebygga människohandel, inbegripet åtgärder för att motverka och minska den efterfrågan som ligger till grund för alla former av utnyttjande och åtgärder för att minska risken för att människor blir offer för människohandel, med hjälp av forskning, information, kampanjer för att öka medvetenheten samt utbildning. I sådana initiativ bör medlemsstaterna inta ett jämställdhetsperspektiv och anta ett synsätt som värnar om barnets rättigheter. Tjänstemän som sannolikt kommer i kontakt med offer eller potentiella offer för människohandel bör få lämplig utbildning för att kunna identifiera och hantera sådana offer. Sådan skyldighet till fortbildning (…) bör främjas för tjänstemän inom följande personalkategorier i fall då det är sannolikt att dessa kommer i kontakt med offer: polismän, gränskontrolltjänstemän, invandringstjänstemän, offentliga åklagare, advokater, domare och domstolspersonal, yrkesinspektörer, personal inom socialvård och barnavård samt inom hälso- och sjukvård liksom konsulatspersonal, men kan beroende på lokala förhållanden också omfatta andra grupper av offentliga tjänstemän som sannolikt kommer i kontakt med människohandelsoffer i sitt arbete.

(16) I direktiv 2009/52/EG av den 18 juni 2009 om minimistandarder för sanktioner och åtgärder mot arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt föreskrivs påföljder för arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU vilka visserligen inte har åtalats eller dömts för människohandel men som utnyttjar arbete eller tjänster från en person med vetskap om att han eller hon är offer för människohandel. Dessutom bör medlemsstaterna överväga möjligheten att införa påföljder för dem som utnyttjar tjänster från en person med vetskap om att han eller hon är offer för människohandel. Denna ytterligare kriminalisering skulle kunna inbegripa arbetsgivare för EU-medborgare och för tredjelandsmedborgare som vistas lagligt i EU samt personer som köper sexuella tjänster från en person som är offer för människohandel, oavsett nationalitet.

(17) Nationella övervakningssystem, till exempel nationella rapportörer eller motsvarande mekanismer, bör inrättas av medlemsstaterna på ett sätt som passar deras interna organisation och med beaktande av behovet av en minimistruktur med fastställda uppgifter, i syfte att bedöma hur människohandeln utvecklas, ***samla in statistik***, mäta resultaten av åtgärder för att bekämpa människohandel och lämna regelbundna rapporter. De nationella rapportörerna eller motsvarande mekanismer ingår redan i ett informellt nätverk inom EU som inrättats genom rådets slutsatser av den 4 juni 2009. ***(…)*** Samordnaren för kampen mot människohandel ***(…)*** skulle kunna ingå i detta nätverk, vilket förser unionen och dess medlemsstater med objektiv, tillförlitlig, jämförbar och aktuell strategisk information på området för människohandel och inom vilket man utbyter erfarenheter och bästa praxis när det gäller att på EU-nivå förebygga och bekämpa människohandel. ***Europaparlamentet bör ha rätt att delta i de nationella rapportörernas gemensamma verksamhet eller i likvärdiga mekanismer.***

(17a) För att man ska kunna utvärdera resultaten av åtgärder mot människohandel bör EU fortsätta att utveckla arbetet med tillvägagångssätt och metoder för inhämtande av uppgifter i syfte att ta fram jämförbar statistik.

(17b) För att utveckla ett konsoliderat koncept mot människohandel inom EU i syfte att ytterligare stärka unionens och medlemsstaternas engagemang och ansträngningar när det gäller att förebygga och bekämpa människohandel bör medlemsstaterna underlätta utförandet av uppgifterna för EU-samordnaren för kampen mot människohandel , vilket exempelvis kan inbegripa förbättrad samordning och samstämmighet mellan EU:s institutioner och myndigheter samt med medlemsstaterna och internationella aktörer, bidrag till utformningen av befintliga eller nya EU-åtgärder rörande kampen mot människohandel eller rapportering till de europeiska institutionerna.

(18) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet *Bättre lagstiftning* bör rådet uppmuntra medlemsstaterna att för egen del och i unionens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan detta direktiv och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

(19) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att bekämpa människohandel, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna på egen hand och de därför, på grund av åtgärdernas omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på EU-nivå, kan EU vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artiklarna 3 och 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i den sistnämnda artikeln går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(20) Detta direktiv tar hänsyn till de grundläggande rättigheterna och beaktar de principer som erkänns i synnerhet i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt principen om människans värdighet, förbudet mot slaveri, tvångsarbete och människohandel, tortyr och annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, barnets rättigheter, rätten till frihet och säkerhet, yttrandefrihet och informationsfrihet, skydd av personuppgifter, rätten till ett effektivt rättsmedel och en opartisk domstol samt principerna om laglighet och proportionalitet i fråga om brott och straff. Detta direktiv syftar särskilt till att sörja för att dessa rättigheter och principer respekteras fullt ut och måste genomföras i enlighet med detta.

(21)[1] I enlighet med artikel 3 i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Irland meddelat att landet önskar delta i antagandet och tillämpningen av detta direktiv.

I enlighet med artiklarna 1 och 2 i i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i samma protokoll påverkas, deltar Förenade kungariket inte i antagandet av detta direktiv och är därför inte bundna av det och omfattas inte av dess tillämpning.

[1] I skäl 21 avspeglas de respektive ståndpunkter som företräds av IE, UK och DK.

I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokollet om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionenoch fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta direktiv och är inte bundet av det och omfattas inte av dess tillämpning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

Detta direktiv syftar till att fastställa minimiregler för fastställande av brottsrekvisit och påföljder inom området människohandel. Det syftar också till att införa gemensamma bestämmelser, med beaktande av jämställdhetsperspektivet, för att stärka åtgärderna för att förebygga sådana brott och förbättra skyddet av brottsoffer.

Artikel 2

Människohandelsbrott

1. Varje medlemsstat ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att följande uppsåtliga gärningar är straffbelagda:

   Rekrytering, transport, överföring, hysande eller mottagande av personer, inbegripet utbyte eller överföring av kontroll över den personen, genom hot om eller användning av våld eller andra former av tvång, bortförande, bedrägeri, vilseledande, maktmissbruk eller missbruk av en persons utsatta situation eller givande eller mottagande av betalning eller förmåner för att erhålla samtycke från en person som har kontroll över en annan person i syfte att utnyttja denna person.

2. En utsatt situation föreligger när personen inte har något verkligt eller godtagbart alternativ till att underkasta sig utnyttjandet.

3. Utnyttjande ska innebära åtminstone utnyttjande av andras prostitution eller andra former av sexuell exploatering, tvångsarbete eller tvångstjänster, inklusive tiggeri, slaveri eller slaveriliknande förhållanden, träldom, utnyttjande av brottslig verksamhet eller avlägsnande av organ.

4. Samtycke från den som är offer för människohandel till det avsedda eller faktiska utnyttjandet ska sakna betydelse, om något av de medel som anges i punkt 1 har använts.

5. När en handling som avses i punkt 1 berör ett barn, ska det vara ett straffbelagt människohandelsbrott, även om inget av de medel som anges i punkt 1 har använts.

6. I detta direktiv avses med *barn* varje person som är under 18 år.

Artikel 3

Anstiftan, medhjälp och försök

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att anstiftan av samt medhjälp eller försök till något av de brott som avses i artikel 2 är straffbelagt.

Artikel 4

Påföljder

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att ett brott som avses i artikel 2 är belagt med ett maximistraff på minst fem års fängelse.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att ett brott som avses i artikel 2 är belagt med ett maximistraff på minst tio års fängelse, om brottet har begåtts under någon av följande omständigheter:

   a) Brottet har begåtts mot ett offer som var särskilt utsatt, vilket i samband med detta direktiv ska inbegripa åtminstone barnoffer.

   b) Brottet har begåtts inom ramen för en kriminell organisation i den mening som avses i rambeslut 2008/841/RIF.

   c) Brottet har uppsåtligen eller av grov oaktsamhet inneburit fara för offrets liv.

   d) Brottet har begåtts med användande av grovt våld eller vållat brottsoffret särskilt allvarlig skada.

3. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att det faktum att ett brott har begåtts av en offentlig tjänsteman i samband med hans eller hennes tjänsteutövning betraktas som en försvårande omständighet.

4. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att ett brott som avses i artikel 3 är belagt med effektiva, proportionella och avskräckande påföljder, vilka kan leda till överlämnande.

Artikel 5

Juridiska personers ansvar

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att juridiska personer kan ställas till ansvar för något av de brott som avses i artiklarna 2 och 3 och som begås till deras förmån av en person som agerar antingen enskilt eller som en del av den juridiska personens organisation och har en ledande ställning inom den juridiska personen, grundad på någon av följande befogenheter:

   a) Befogenhet att företräda den juridiska personen.
   b) Befogenhet att fatta beslut på den juridiska personens vägnar.
   c) Befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen.

2. Medlemsstaterna ska också sörja för att en juridisk person kan ställas till ansvar i de fall där bristande övervakning eller kontroll från en person som avses i punkt 1 har gjort det möjligt för en person under dennes ansvar att begå något av de brott som avses i artiklarna 2 och 3 till förmån för den juridiska personen.

3. Den juridiska personens ansvar enligt punkterna 1 och 2 ska inte utesluta straffrättsliga förfaranden mot fysiska personer som är gärningsmän, anstiftare eller medhjälpare till något av de brott som avses i artiklarna 2 och 3.

4. I detta direktiv avses med *juridisk person* varje enhet som har denna juridiska ställning enligt tillämplig lagstiftning, med undantag av stater eller offentliga organ vid utövandet av de befogenheter som de har i egenskap av statsmakter samt offentliga internationella organisationer.

Artikel 6

Sanktioner för juridiska personer

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att en juridisk person som har ställts till ansvar i enlighet med artikel 5.1 och 5.2 kan bli föremål för effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner, som ska innefatta bötesstraff eller administrativa avgifter och får innefatta andra sanktioner, såsom

   a) fråntagande av rätt till offentliga förmåner eller stöd,
   b) tillfälligt eller permanent näringsförbud,
   c) rättslig övervakning,
   d) rättsligt beslut om upplösning av verksamheten,
   e) tillfällig eller permanent stängning av inrättningar som har använts för att begå brottet.

Artikel 6a

Beslag och förverkande

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att deras behöriga myndigheter har rätt att beslagta och förverka hjälpmedel till och vinning av de brott som anges i detta direktiv.

Artikel 7

Offrets befrielse från lagföring eller påföljd

Medlemsstaterna ska i överensstämmelse med de grundläggande principerna i sitt rättssystem vidta de åtgärder som är nödvändiga för att ge de behöriga nationella myndigheterna befogenhet att avstå från att lagföra eller straffa människohandelsoffer för deras deltagande i ***(…)*** brottslig verksamhet ***(…)*** som de har tvingats att begå ***(…)*** som en direkt följd av att de utsatts för någon av de gärningar som avses i artikel 2.

Artikel 8

Utredning och lagföring

1. Medlemsstaterna ska sörja för att utredning eller lagföring av brott som avses i artiklarna 2 och 3 inte är beroende av anmälan eller angivelse av ett offer och att straffrättsliga förfaranden kan fortsätta även om offret har tagit tillbaka sina uppgifter.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att, när det krävs på grund av handlingens (…) art, möjliggöra lagföring av ett brott som avses i artiklarna 2 och 3 under en tillräckligt lång tidsperiod efter det att offret har uppnått myndighetsålder.

3. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att de personer, enheter eller avdelningar som har ansvaret för att utreda eller lagföra de brott som avses i artiklarna 2 och 3 har lämplig utbildning.

4. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att effektiva utredningsverktyg, som de som används i samband med organiserad brottslighet eller andra allvarliga brott, är tillgängliga för de personer, enheter eller avdelningar som har ansvaret för att utreda eller lagföra de brott som avses i artiklarna 2 och 3.

Artikel 9

Behörighet

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fastställa sin behörighet när det gäller något av de brott som avses i artiklarna 2 och 3, när

   a) brottet helt eller delvis har begåtts inom medlemsstatens territorium, eller

   b) gärningsmannen är medborgare i medlemsstaten.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de beslutar att fastställa ytterligare behörighet över ett brott enligt artikel 2 och 3 vilket har begåtts utanför dess territorium, t.ex. när

a) brottet har begåtts mot en medborgare i medlemsstaten eller en person som har sin hemvist på medlemsstatens territorium, eller

b) brottet har begåtts till förmån för en juridisk person som är etablerad på medlemsstatens territorium, eller

c) gärningsmannen har sin hemvist på medlemsstatens territorium.

3. Vid lagföringen av ett brott som avses i artiklarna 2 och 3 vilket begåtts utanför den berörda medlemsstatens territorium ska varje medlemsstat i fall enligt punkt 1 b och får varje medlemsstat i fall enligt punkt 2 vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att dess behörighet inte är beroende av

a) att gärningarna är straffbelagda på den plats där de begicks, eller

b) att åtal endast får väckas på grundval av en anmälan från offret på den plats där brottet begicks eller en formell underrättelse från den stat där brottet begicks.

Artikel 10

Hjälp och stöd till offer för människohandel

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att brottsoffer får hjälp och stöd före, under och en lämplig tid efter de straffrättsliga förfarandena, så att de kan utöva de rättigheter som fastställs i rambeslut 2001/220/RIF av den 15 mars 2001 om brottsoffrets ställning i straffrättsliga förfaranden och i detta direktiv.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att en person erhåller hjälp och stöd så snart de behöriga myndigheterna får en rimlig indikation på att personen i fråga kan ha varit utsatt för något av de brott som avses i artiklarna 2 och 3.

3. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att hjälp och stöd till ett offer inte är beroende av att offret är villigt att (…) samarbeta i brottsutredning, lagföring och rättegång, utan att detta påverkar tillämpningen av direktiv 2004/81/EG om uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som har fallit offer för människohandel eller som har fått hjälp till olaglig invandring och vilka samarbetar med de behöriga myndigheterna, eller motsvarande nationella bestämmelser.

4. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att inrätta lämpliga mekanismer som syftar till att i ett tidigt skede upptäcka offer samt ge hjälp och stöd till dessa, i samarbete med relevanta stödorganisationer.

5. De hjälp- och stödåtgärder som avses i punkterna 1 och 2 ska tillhandahållas med informerat samtycke och ska åtminstone omfatta en levnadsstandard som kan säkerställa offrens försörjning, genom åtgärder som lämplig och säker bostad och materiellt understöd samt nödvändig sjukvård, vid behov inbegripet psykologisk vård, rådgivning och information, översättning och tolkning.

6. Den information som avses i punkt 5 ska där så är påkallat omfatta information om en betänketid och en återhämtningsperiod i enlighet med direktiv 2004/81/EG[1] samt information om möjligheten att beviljas internationellt skydd i enlighet med rådets direktiv 2004/83/EG[2] och rådets direktiv 2005/85/EG[3] eller i enlighet med internationella instrument eller andra motsvarqande nationella bestämmelser.

7. Medlemsstaterna ska tillgodose brottsoffer med särskilda behov på grund av bland annat graviditet, hälsotillstånd och funktionshinder, mentala eller psykiska störningar eller allvarliga former av psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld.

---

[1] Direktiv 2004/81/EG om uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som har fallit offer för människohandel eller som har fått hjälp till olaglig invandring och vilka samarbetar med de behöriga myndigheterna.

[2] Rådets direktiv 2004/83/EG av den 29 april 2004 om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet.

[3] Rådets direktiv 2005/85/EG av den 1 december 2005 om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för beviljande eller återkallande av flyktingstatus.

Artikel 11

Skydd av människohandelsoffer under brottsutredningar och straffrättsliga förfaranden

1. De skyddsåtgärder som anges i denna artikel ska tillämpas utöver de rättigheter som fastställs i rambeslut 2001/220/RIF.

2. Medlemsstaterna ska sörja för att offer för människohandel har tillgång till juridisk rådgivning och, i enlighet med brottsoffrens roll i det berörda rättssystemet, till juridiskt ombud, även för att söka ersättning för skada. Tillgången till juridisk rådgivning och juridiskt ombud ska vara kostnadsfri, när offret inte har tillräckliga ekonomiska resurser.

3. Medlemsstaterna ska sörja för att offer för människohandel erhåller lämpligt skydd, på grundval av en individuell riskbedömning, t.ex. genom att få tillgång till program för vittnesskydd, genom att ett vittnes identitet inte avslöjas eller andra liknande åtgärder, om det är lämpligt och i enlighet med nationell lagstiftning eller nationella förfaranden.

4. Utan att det påverkar rätten till försvar och i överensstämmelse med en individuell bedömning av offrets personliga omständigheter utförd av de behöriga myndigheterna, ska medlemsstaterna sörja för att offer för människohandel erhåller en särskild behandling som syftar till att förebygga sekundär viktimisering, genom att i möjligaste mån och i enlighet med nationell lagstiftning samt regler om juridiskt handlingsutrymme, praxis eller riktlinjer undvika följande:

   a) Onödig upprepning av förhör under utredning, åtal och rättegång.
   b) Visuell kontakt mellan brottsoffer och gärningsmän, även under avläggande av vittnesmål som vid förhör och motförhör, genom lämpliga hjälpmedel, bland annat användning av lämplig kommunikationsteknik.
   c) Avläggande av vittnesmål inför öppna dörrar.
   d) Onödiga frågor om privatlivet.

Artikel 12

Allmänna bestämmelser om hjälp, stöd och skyddsåtgärder för barn som fallit offer för människohandel

1. Barn som fallit offer för människohandel ska ges hjälp, stöd och skydd (…). Vid genomförandet av detta direktiv ska barnets bästa komma i främsta rummet.

2. Om det råder osäkerhet om åldern på en person som har utsatts för människohandel och det finns skäl att tro att personen är ett barn, ska medlemsstaterna sörja för att personen förutsätts vara ett barn, så att han eller hon erhåller omedelbar tillgång till hjälp, stöd och skydd i enlighet med artiklarna 13 och 14.

Artikel 13

Hjälp och stöd till barn som fallit offer för människohandel (…)

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att de särskilda åtgärder för att på kort och lång sikt bistå och stödja barn som fallit offer för människohandel i deras fysiska och psykosociala återhämtning genomförs efter en individuell bedömning av varje enskilt barns särskilda omständigheter i syfte att finna en varaktig lösning för barnet med beaktande av barnets synpunkter, behov och problem. Medlemsstaterna ska inom rimlig tid ge barn som fallit offer och barn till offer som ges hjälp och stöd enligt artikel 10 i detta direktiv tillgång till utbildning i enlighet med sin nationella lagstiftning.

1a. Medlemsstaterna ska utse en vårdnadshavare eller ett ombud för det barn som fallit offer för människohandel från det att barnet påträffats av myndigheterna, om de personer som i enlighet med nationell lagstiftning har föräldraansvar inte kan sörja för barnets bästa och/eller företräda barnet till följd av en intressekonflikt mellan dem och det barn som fallit offer för människohandel.

2. Medlemsstaterna ska om lämpligt och möjligt vidta åtgärder för att ge hjälp och stöd till familjen till det barn som fallit offer för människohandel, när familjen befinner sig på medlemsstatens territorium. Framför allt ska medlemsstaterna om lämpligt och möjligt tillämpa artikel 4 i rådets rambeslut 2001/220/RIF på den familjen.

3. Denna artikel ska tillämpas utöver artikel 10.

Artikel 14

Skydd av barn som fallit offer för människohandel under brottsutredningar och straffrättsliga förfaranden

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att de behöriga myndigheterna i samband med brottsutredningar och straffrättsliga förfaranden, i enlighet med brottsoffrens roll i det berörda rättssystemet, utser ett ombud för det barn som fallit offer för människohandel, om enligt den nationella lagstiftningen personerna med föräldraansvar inte kan företräda barnet på grund av en intressekonflikt mellan dem och barnet.

1a. Medlemsstaterna ska i enlighet med brottsoffrens roll i det berörda rättssystemet sörja för att barn som fallit offer för människohandel, om dessa inte har tillräckliga finansiella medel, ofördröjligen ges tillgång till kostnadsfri juridisk rådgivning och till ett kostnadsfritt juridiskt ombud, bland annat för att kunna begära ersättning.

2. Utan att det påverkar rätten till försvar ska medlemsstatsstaterna vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att följande iakttas i samband med straffrättsliga förfaranden som rör något av de brott som avses i artiklarna 2 och 3:

   a) Att barnet förhörs utan onödigt dröjsmål efter det att uppgifterna har rapporterats till de behöriga myndigheterna.

   b) Att barnet vid behov förhörs i lokaler som utformats eller ställts i ordning för detta ändamål.

c) Att barnet vid behov förhörs av eller genom yrkeskunniga personer som är särskilt utbildade för detta ändamål.

d) Att samma personer om möjligt och lämpligt håller alla förhör med barnet.

e) Att antalet förhör blir så få som möjligt och endast utförs om det är strikt nödvändigt för de straffrättsliga förfarandena.

f) Att barnet får åtföljas av sitt ombud eller om lämpligt av en vuxen som han eller hon själv har valt, såvida det inte föreligger ett motiverat beslut som fastställer något annat för personen i fråga.

3. Medlemsstaterna ska i samband med utredningar av något av de brott som avses i artiklarna 2 och 3 vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att alla förhör med ett barn som fallit offer för människohandel eller i förekommande fall med ett barnvittne får videofilmas och att dessa videoinspelade förhör får användas som bevisning i straffrättsliga förfaranden inför domstol, i enlighet med bestämmelserna i den nationella lagstiftningen.

4. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sörja för att det i samband med straffrättsliga förfaranden i domstol som rör något av de brott som avses i artiklarna 2 och 3 kan beslutas att

a) förhöret ska genomföras inom lyckta dörrar,

b) barnet får höras i domstolen utan att vara närvarande, framför allt genom användning av lämplig kommunikationsteknik.

5. Denna artikel ska tillämpas utöver artikel 11.

Artikel 14a

Hjälp och stöd till ensamresande barn som fallit offer för människohandel samt skydd för dessa

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att man inom de särskilda åtgärderna för att hjälpa och stödja barn som fallit offer för människohandel, enligt artikel 13.1, vederbörligen beaktar de personliga och särskilda förhållanden som gäller för det ensamresande barn som fallit offer för människohandel.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att finna en varaktig lösning på grundval av en individuell bedömning av barnets bästa.

3. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att man, vid behov, utser en vårdnadshavare för det ensamresande barn som fallit offer för människohandel.

4. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att de behöriga myndigheterna i samband med brottsutredningar och straffrättsliga förfaranden, i enlighet med brottsoffrens roll i det berörda rättssystemet, utser ett ombud om det inte finns någon medföljande vuxen eller om barnet skilts från sin familj.

5. Denna artikel ska tillämpas utöver artiklarna 13 och 14.

Artikel 14b

Ersättning till brottsoffer

Medlemsstaterna ska säkerställa att offer för människohandel får tillgång till befintliga ordningar för ersättning till offer för uppsåtliga våldsbrott.

Artikel 15

Förebyggande

1. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder, som utbildning, i syfte att motverka och minska den efterfrågan som ligger till grund för alla former av utnyttjande som är relaterade till människohandel.

2. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder, även via Internet, till exempel informationskampanjer och kampanjer för att öka medvetenheten samt forsknings- och utbildningsprogram, om lämpligt i samarbete med relevanta organisationer inom det civila samhället och andra aktörer, i syfte att öka medvetenheten och minska risken för att människor, särskilt barn, faller offer för människohandel.

3. Medlemsstaterna ska främja regelbunden utbildning för tjänstemän som sannolikt kan komma i kontakt med offer och potentiella offer för människohandel, däribland poliser ute på fältet, så att de kan identifiera och hantera offer och potentiella offer för människohandel.

3a. (…)

4. I syfte att på mer effektivt sätt förhindra och bekämpa människohandel genom att motverka efterfrågan ska medlemsstaterna överväga att vidta åtgärder för att straffbelägga användning av tjänster som omfattas av någon av de former av utnyttjande som avses i artikel 2, när denna användning sker med vetskap om att personen i fråga är offer för ett brott som avses i artikel 2.

Artikel 16

Nationella rapportörer eller motsvarande mekanismer

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att inrätta nationella rapportörer eller motsvarande mekanismer. Uppgifterna för dessa mekanismer ska omfatta bedömningar av hur människohandeln utvecklas, mätning av resultaten av åtgärder för att bekämpa människohandel, ***inbegripet insamlande av statistik i nära samarbete med relevanta organisationer i det civila samhället som verkar på detta område,*** samt rapportering. ***(…)***

Artikel 16a
Samordning av EU:s koncept mot människohandel

För att bidra till ett samordnat och konsoliderat koncept mot människohandel inom Europeiska unionen ska medlemsstaterna underlätta utförandet av uppgifterna för samordnaren för kampen mot människohandel. Framför allt ska medlemsstaterna till samordnaren för kampen mot människohandel översända relevant information, vilket inbegriper den information som anges i artikel 16, så att samordnaren för kampen mot människohandel [vartannat år] [regelbundet] kan rapportera om framstegen i kampen mot människohandel.

Artikel 17

Upphävande av rambeslut 2002/629/RIF

Rambeslut 2002/629/RIF om bekämpande av människohandel ska upphöra att gälla ***med avseende på de medlemsstater som deltar i antagandet av detta direktiv***[1], dock utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter när det gäller tidsfristen för införlivande med nationell lagstiftning.

Med avseende på de medlemsstater som deltar i antagandet av detta direktiv ska hänvisningar till det upphävda rambeslutet anses som hänvisningar till detta direktiv.

[1] Infört på begäran av rådets juridiska avdelning.

Artikel 18

Genomförande

1. Medlemsstaterna ska senast ***två år*** EFTER ANTAGANDET sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta direktiv införlivas med deras nationella lagstiftning.

3. När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 19

Rapportering

1. Kommissionen ska senast ***två*** år efter ***tidsfristen i artikel 18*** överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet med en utvärdering av i vilken utsträckning medlemsstaterna har vidtagit de åtgärder som är nödvändiga för att följa bestämmelserna i detta direktiv, ***inbegripet en beskrivning av de åtgärder som vidtas i enlighet med artikel 15.4***, vid behov åtföljd av lagstiftningsförslag.

2. Kommissionen ska senast [… år efter antagandet] lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om förhindrandet av människohandel, med en bedömning av inverkan av den befintliga nationella lagstiftning som kriminaliserar användare av tjänster inom exploateringen av människohandel, vid behov åtföljd av lämpliga förslag.

Artikel 20

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 21

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande